

ПРЕС КЛИПИНГ

21. април 2015.

НАСЛОВИ

- Privatnici će zaposliti 180.000 ljudi;(str.2)
- Na svoj novac čekaju gotovo pet meseci;(str.3)
- Direktor novosadskog “Stana” dao ostavku jer ne može da isplati zaostale plate; (str.4)
- PAPRENO Dve plate za malu mature;(str.6)
- И штедња на платама има границу;(str.7)
- ММФ признаје резултате Владе Србије; str.10)
- Домаћи текстилци отпуштају раднике због робе из Кине и Туске;(str.10)
- U fabrici ne znaju zbog čega je povučen tender;(str.11)
- Zakon donet bez učešća sindikata;(str.12)
- Nije MMF pogrešno procenio budžetski deficit u Srbiji;(str.14)

Privatnici će zaposliti 180.000 ljudi

Z. R. - D. I. K.

Predviđeno da se u narednih pet godina u Srbiji otvori 35.000 firmi. Efikasnija podrška države kroz Strategiju za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća, koju je nedavno usvojila Vlada Srbije

U NAREDNIH pet godina u Srbiji bi trebalo da se otvori 35.000 firmi, koje će zaposliti oko 180.000 ljudi. To je jedan od najvažnijih ciljeva Strategije za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća, koju je nedavno usvojila Vlada Srbije. Ovaj plan predviđa i da se do 2020. godine naša zemlja značajno "popne" na listama konkurentnosti i da se broj MSP koja izvoze svoje proizvode poveća za tri odsto.

Mere koje će nadležni primeniti kako bi to postigli grupisane su u okviru šest stubova Strategije. Radiće na unapređenju poslovnog okruženja i lakšem pristupu izvorima finansiranja, razvoju ljudskih resursa, jačanju održivosti i konkurentnosti MSP, unapređenju pristupa novim tržištima i na razvoju i promociji preduzetničkog duha. Jedan od stubova je i podsticanje preduzetništva žena, mladih i socijalnog preduzetništva.

Više od polovine preduzeća u Srbiji koristi sopstvena sredstva kao najznačajniji izvor finansiranja, a za većinu su bankarski krediti, čija je cena previsoka, jedini spoljni izvori finansiranja.

- Mere će biti usmerene i na to da se državna podrška finansiranju MSP učini efikasnijom - navode u Ministarstvu privrede. - Potrebno je raditi na podizanju svesti i pripremi preduzetnika za veće korišćenje alternativnih izvora finansiranja i ohrabriti ih da koriste finansijske instrumente raspoložive kroz programe EU.

Velika pažnja u narednom periodu će biti posvećena i jačanju veza između preduzetnika i velikih kompanija.

- Potrebno je uložiti napore da velike firme, izvoznici, uspostave saradnju sa domaćim MSP, kojima sa druge strane treba pružiti podršku u razumevanju zahteva velikih preduzeća i povećanju vidljivosti na tržištu kao potencijalnim dobavljačima - navode u Ministarstvu privrede. - Neophodno je i podsticanje udruživanja preduzetnika, jer oni za samostalan nastup na velikim tržištima često nemaju dovoljno sopstvenih kapaciteta. Podsticanje razvoja klastera, kao i saradnja između njih je jedan od načina ukрупnjavanja efekata poslovanja MSP i produžavanja lanaca snabdevanja. Time bi se povećao i broj transakcija i prelivanje efekata razvoja ukupne privrede na MSP.

Iskustva razvijenih ekonomija ukazuju da je razvoj franšizinga jedan od efikasnih instrumenata podsticaja razvoja MSP. Preduzetnici u Srbiji nisu, međutim, prepoznali franšizing kao jedan od

uspešnijih modela samozapošljavanja. U cilju modernizacije poslovanja i podizanja konkurentnosti privrede potrebno je preduzeti mere na podizanju svesti o značaju franšizinga i olakšati pristup MSPP davaocima franšize.

U Strategiji je navedeno i da je neophodno usklađivanje obrazovnog sistema sa potrebama privrede i uvođenje obrazovanja za preduzetništvo u cilju razvoja preduzetničkog duha kod mladih. U cilju jačanja održivosti i konkurentnosti MSP predviđene su mere koje se odnose na unapređenje rada institucija koje pružaju podršku preduzetništvu, razvoj poslovne infrastrukture i jačanje inovativnosti.

NAJVIŠE JE MALIH

POSMATRANO po veličini u strukturi sektora MSP najbrojnija su mikropreduzeća i preduzetnici, koji učestvuju sa 96,3 odsto u ukupnom broju - navode u Ministarstvu privrede. - Relativno nizak prosečan broj od 2,4 zaposlena po privrednom subjektu ukazuje na jednu od ključnih slabosti sektora MSP u odnosu na države članice EU, gde taj prosek iznosi 4,2. Prosečne vrednosti drugih pokazatelja poslovanja iskazanih po zaposlenom takođe su značajno niži u odnosu na prosek EU, što sve ukazuje na preveliku usitnjenost i slabu konkurentnost MSP u Srbiji.

PREDUZETNIŠTVO I ZA OSNOVCE

NEOPHODNO je da se preduzetničko obrazovanje uvede kroz sadržaje nastavnih predmeta u okviru osnovnog, kao i kroz posebne predmete u okviru srednjeg i visokog obrazovanja - smatraju u Ministarstvu privrede. - Nastavnici imaju ključnu ulogu u razvoju preduzetničkog duha kod mladih, jer oni ne treba samo da im prenesu klasična znanja u ovoj oblasti, već da kroz praktičan rad razviju kod učenika sposobnost da razmišljaju i rade na kreativan i inovativan način.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:544348-Na-svoj-novac-cekaju-gotovo-pet-meseci>

Na svoj novac čekaju gotovo pet meseci

D. MARINKOVIĆ

Prosečan rok naplate pre godinu dana bio 126 dana, a sada iznosi 141 dan, pokazala istraživanja

ROKOVI plaćanja potraživanja između preduzeća u Srbiji sve su duži. Najnovija istraživanja pokazuju da je početkom 2014. prosečan rok naplate u Srbiji bio 126 dana, a sada, godinu dana kasnije, iznosi 141 dan. Zakon o rokovima izmirenja obaveza u novčanim transakcijama inače nalaže da robu i usluge država i javna preduzeća moraju da plate u roku do 45, a privatne firme za 60 dana.

Kriza nelikvidnosti u privredi povećana je poslednjih meseci, kao posledica smanjenja kupovne moći stanovništva i pada zarada. Smanjena tražnja prvenstveno na domaćem tržištu razlog je zašto su mnoga proizvodna preduzeća, kao i ona iz sektora usluga, ponudila svoju robu i usluge na dodatna odložena plaćanja, čime su praktično na sebe preuzela rizik kreditiranja građana.

- Ovo nas je udaljilo od prosečnih rokova plaćanja u Evropskoj uniji, koji su u 2014. godini bili 35 dana - kaže za "Novosti" Dragoljub Rajić, privredni konsultant. - Stanje u rokovima plaćanja u Srbiji je dodatno pogoršano i u odnosu na neke zemlje u okruženju kao što su Makedonija, gde prosečan rok plaćanja iznosi 68 dana, ili Crna Gora gde je rok plaćanja 76 dana. Srbija je otprilike na istom nivou kao Bosna i Hercegovina, gde je prosečan rok plaćanja u 2014. bio 137 dana.

Važan podatak je da se i obim kompenzacija u robi i uslugama povećao u odnosu na oktobar 2014. za čitavih 5,5 odsto, što govori da mnoga preduzeća pre pokušavaju da kompenzuju svoju robu i usluge, nego da ih naplate, jer se dugo čeka na novac.

Anketa, koju sprovodi Mreža za poslovnu saradnju, pokazala je da su za godinu dana u Srbiji najviše porasla dugovanja lokalnih javnih preduzeća.

Interesantno je da su se u odnosu na mart 2014. najviše povećala dugovanja lokalnih samouprava i njihovih javnih preduzeća, sa 18,8 na 24,2 odsto prema privatnom sektoru - objašnjavaju u Mreži za poslovnu saradnju. - Ovo je značajno uticalo da se rokovi plaćanja sa 126 dana u martu 2014. podignu na čak 141 dan u martu ove godine, jer u situaciji kada kupovna moć građana opada, značajan obim poslova u privredi zavisi od naručilaca kao što su lokalne samouprave i njihova javna preduzeća. Privrednici godinama traže da se ograniče rokovi plaćanja i da se prekine lanac nelikvidnosti u privredi, s pravom optužujući državu da je njen generator.

KO NAJDUŽE ČEKA

PREMA najnovijem istraživanju, u martu ove godine, najviše čekaju na naplatu svojih potraživanja izvođači radova u elektroenergetici, čak - 226 dana. Slede oni u građevinskim radovima sa 219 dana, proizvođači nameštaja 184, a bele tehnike i kućnih aparata 174 dana... Hrana se plati u roku od 155 dana, hemijski proizvodi za 152, a usluge u oblasti telekomunikacija 109 dana. Najbolje prolaze bankari, usluge privredi bez kredita naplate za 17 dana.

<http://www.blic.rs/Vesti/Vojvodina/552231/Direktor-novosadskog-Stana-dao-ostavku-jer-ne-moze-da-isplati-zaostale-plate>

Direktor novosadskog "Stana" dao ostavku jer ne može da isplati zaostale plate

Tanjug

Direktor JKP "Stan" u Novom Sadu Janko Čobrda podneo je danas neopozivu ostavku na tu funkciju jer nije, kako je naveo, u mogućnosti da ispoštuje dinamiku isplate dve zaostale zarade iz ranijeg

perioda, saopšteno je iz tog javnog preduzeća. Radnici "Stana" održali štrajk upozorenja jer im nisu isplaćene plate

---

Čobrda je radnicima 3. marta dao obećanje da će dinamikom isplate biti predviđeno da se drugi deo zarade za decembar isplati 6. marta i prvi deo zarade za januar do 20. marta, što je ispoštovano, a da se drugi deo za januar isplati do 4. aprila, što nije bilo u mogućnosti da se ispoštuje.

“Nakon nedelju dana od isteka ovog roka sindikat je organizovao štrajk koji je paralisao rad preduzeća. S opbzrom na to da sam ozbiljan i odgovoran čovek i da ne želim da građani, korisnici usluga JKP ‘Stan’ ispaštaju zbog toga, odlučio sam se na ovaj korak, u nadi da će štrajk biti okončan”, rekao je Čobrda.

Podsetio je da je vrlo brzo nakon što je stupio na dužnost direktora uspeo da odblokira račun preduzeća koji je neprekidno bio u blokadi više od godinu dana, što je dug od 900 miliona smanjio na 700 miliona dinara, izvršio racionalizaciju troškova poslovanja, smanjio nepotrebno veliki broj zaposlenih, naročito u administraciji i sveo broj radnika sa 360 na optimalnih 274.

“Očigledno, to nije bilo dovoljno da se preduzeće postavi na zdrave noge i počnu redovno isplaćivati zarade zaposlenih, kao i zaostale plate iz prošlosti”, navodi Čobrda.

On je dodao da mu je žao što nije uspeo da disciplinu radnika podigne na viši nivo i spreči da mnogi od njih posle radnog vremena, a neki i tokom njega, rade privatno iste poslove koje rade i u preduzeću i time otimaju poslove od JKP “Stan”, umanjujući njegove prihode.

Čobrda je izrazio nadu da će novi direktor to uspeti da uradi, što bi, kako veruje, stabilizovalo poslovanje preduzeća.

Nezadovoljni radnici JKP “Stan” održali su 15. aprila jednočasovni štrajk upozorenja, a zatim su se pridružili protestu svojih kolega iz JKP “Informatika” u centru Novog Sada. Povod je kašnjenje u isplati zarada.

PRIVATNI ČASOVI ZA PRIPREMU ZAVRŠNOG ISPITA OD 300 DO 800 EVRA

PAPRENO Dve plate za malu maturu

Miljana Leskovac, Vlada Nikitović

Da bi školarce dobro pripremili za polaganje male mature sa sedam predmeta, roditelji izdvajaju od 300 do čak 800 evra za privatne časove.

Podsećanja radi, na maloj maturi polažu se testovi iz srpskog jezika, matematike i kombinovani test koji obuhvata pitanja iz istorije, geografije, biologije, fizike i hemije. Reč je o gradivu od petog do osmog razreda.

- Mala matura još nije uticala na to da se način rada u školama promeni, i da teret pripremanja ne padne na budžete roditelja - priča za „Blic“ Natalija Đuka, majka maturantkinje iz Beograda.

Njena ćerka, kaže, ide na privatne časove iz srpskog jezika i matematike koji koštaju po 1.000 dinara, a posebno ide na pripreme za kombinovani test koje plaća 2.990 dinara mesečno. Ako se intenzivno bude pripremala do juna, priprema za malu maturu ukupno će je koštati između 300 i 400 evra.

Roditelji čija su deca ranije počela pripreme, malu maturu platiće i do 800 evra.

- Sin je krenuo na pripreme već početkom januara, i to iz srpskog, matematike, hemije i fizike. Srpski i matematiku plaćamo po 500 dinara, a hemiju i fiziku plaćamo po 1.000. Iz svakog predmeta ide na dva časa nedeljno, što nas mesečno košta oko 16.000 dinara. Za pet i po meseci priprema daćemo više od 80.000 - žali se Marija Ilić, majka osmaka iz Beograda.

Iz Ministarstva prosvete zasad nema najava da će štrajk dela prosvetnih radnika, koji traje od 17. novembra, na bilo koji način uticati na održavanje završnog ispita.

Probno polaganje 24. i 25. aprila

Učenici osmog razreda polagaće probni završni ispit 24. i 25. aprila, a u svakom od tri testa biće po 20 zadataka. Osmaci će rešavati kombinovani test 24. aprila, s početkom u 12 sati, dok će sutradan od 9 časova polagati test iz maternjeg jezika, a potom iz matematike u 11.30, rečeno je u Ministarstvu prosvete.

Opet kupuju knjige

Priprema male mature samo je jedan od troškova koji opterećuju porodične budžete učenika. Osnovci koji su dobijali besplatne udžbenike od petog do osmog razreda morali su da ih vrate čim bi se školska godina završila, pa su sada prinuđeni da ih kupe kako bi imali iz čega da spremaju malu maturu.

- To znači da ćemo odjednom morati da kupimo po četiri knjige iz srpskog, matematike, geografije, istorije, fizike, hemije, biologije. To je oko 30 udžbenika čija se cena kreće od 500 do 1.500 dinara - kaže Beograđanka Mirjana Popović (42).

Ako odemo samo nekoliko meseci unazad, vidimo da su novčanici roditelja osmaka ove godine već istanjeni kupovinom kompleta udžbenika za osmi razred koji košta nešto više od 15.000 dinara, a da će do kraja godine morati da kupe i komplet udžbenika za prvi razred srednje škole.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/dogadjaji-dana/l-stednja-na-platama-ima-granicu.sr.html>

И штедња на платама има границу

Државне плате не могу да се повећавају пре 2017, а број запослених у јавном сектору мањи за 10, а не за 15 одсто, као што је договорено са ММФ-ом

Учешће трошкова запослених у сектору опште државе у БДП, у процентима

Земља	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Бугарска	9,3	8,6	8,5	8,9	9,6	9,3	8,8	8,8	9,6	9,9
Чешка	7,3	7,2	7	7	7,5	7,2	7	7,1	7,2	7,1
Естонија	:	:	:	:	:	11,6	10,8	10,4	10,7	10,9
Хрватска	11,2	10,9	11,3	11,2	12,3	12,2	12,4	12,2	12	12
Летонија	9,5	9,4	9,9	11,4	11,9	10,2	9,5	9,1	9,2	9,4
Литванија	10,3	10,4	9,8	10,6	12,7	10,9	10,2	9,7	9,5	9,6
Мађарска	12,4	12	11,5	11,4	11,3	10,9	10,2	10	10,1	10,5
Пољска	:	:	:	:	:	11	10,6	10,4	10,3	10,3
Румунија	8,7	9,2	9,7	10,3	10,7	9,5	7,8	7,7	8	8
Словенија	11,3	11	10,4	10,8	12,2	12,4	12,5	12,5	12,5	11,5
Словачка	7,8	7,7	7,2	7,4	8,5	8,4	8,2	8,1	8,5	8,5
Просек	9,8	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	9,8	9,6	9,8	9,8
Србија	11,5	11,7	11,9	12,5	12,4	11,8	11,8	12,3	11,9	11,8

Извори: База података Евростата и сајт Министарства финансија Србије

У споразуму са Међународним монетарним фондом Србија се обавезала да ће, зарад избегавања банкрота и неопходног привредног раста, спровести и „болне мере штедње”. Поред осталог, договорено је и смањење расхода за запослене у јавном сектору са 11,8 одсто бруто домаћег производа у 2014, на 8,3у 2017. Почело је смањењем плата већих од 25.000 динара за 10 одсто и њиховим замрзавањем у наредне три године, уз просечну годишњу инфлацију од четири одсто. Поред тога, број запослених у јавном сектору у наредне три године требало би да се смањи за 15 одсто, што је око 75.000 људи.

Економиста Милојко Арсић, уредник „Кварталног монитора”, указује да је оваква штедња на платама запослених у државним службама и смањивању броја запослених тешко подношљива, па и друштвено штетна. Плате не могу да се повећавају пре 2017, а број запослених би могао да буде смањен за 10, а не за 15 одсто, као што је договорено са ММФ.

- Планирано смањење учешће трошкове рада у БДП тешко је изводљиво, јер то није успела ниједна друга земље из окружења - тврди Арсић.

Ако се прихваћена политика плата спроведе, сматра он, наставници и професори у основним и средњим школама, медицинске сестре, лекари и полицајци, били би сведени на егзистенцијални минимум, па чак и испод те границе.

- Такво смањивање плата запослених у овим јавним службама, смањило би њихову мотивацију за рад, подстакло разне облике „сналажења”, док би најспособнији напустили јавни сектор, а најбољи би отишли из земље - каже овај добар познавалац наших јавних финансија.

- Издаци за запослене у такозваном сектору опште државе, односно здравству, образовању, администрацији, правосуђу, војсци и полицији у односу на БДП у Србији су до сада били међу највишим у поређењу са сличним земљама - објашњава Арсић. - Ако би се спровела договорена политика у овој области, прешло би се у другу крајност, па би ови издаци били међу најнижим. Смањење расхода на запослене у овим државним службама за више од 2,5 процентних поена БДП, што је два процента поена према методологији МФМ, погоршало би рад државних институција.

Високо смањење реалних зарада додатно би подстакло одлив способних лекара и наставника и других стручњака, каже наш саговорник. Смањило би посвећеност послу, подстакла би се

корупција. У таквим околностима није реално очекивати да би било какве реформе довеле до унапређења образовних, здравствених, правосудних, безбедносних, административних и других услуга које пружају запослени у јавном сектору, које су важне за економски и друштвени развој.

- Погоршала би се доступност и квалитет јавних услуга, што би негативно утицало на економску једнакост - упозорава Арсић. - Богати грађани би се окренули приватном образовању и лечењу, док би сиромашни били упућени на мање квалитетне и слабије доступне јавне услуге.

Зато Арсић сматра да би у аранжману са ММФ било пожељно да се промене постављени циљеви који се односе на трошкове рада, смањење броја запослених и кретању плата у јавном сектору.

- Боље би било да се учешће плата у јавном сектору у БДП смање са 11,8 одсто БДП у 2014, на око девет одсто у 2017, уместо на 8,3 процента, што је око осам одсто по методологији ММФ - предлаже Арсић.

- То би се постигло смањењем броја запослених у јавном сектору за 10 одсто у трогодишњем периоду, као и замрзавањем плата током 2015-2016, а не и 2017. Трошкови рада и број запослених у јавном сектору били би нешто испод просека, док би број запослених био знатно испод просека међи земљама централне и источне Европе.

Смањена уштеда на трошковима запослених у јавном сектору надокнадила би се већим смањењем разних државних субвенција или побољшаном наплатом пореза. Уколико ове мере не би донеле неопходан учинак, можда зато што субвенције не могу да се смање због раније преузетих обавеза, Арсић сматра да би у том случају било оправдано „да се размотри активирање неке од резервних мера као што је повећање ПДВ”.

- За грађане је боље да се кроз годину-две повећа ПДВ, него да се погоршају јавне услуге због непосвећености наставника и професора, полицајаца, или да се смањи доступност и квалитет здравствених услуга због одласка најбољих лекара у приватни сектор или у иностранство.

У јавном сектору у Србији је запослено око 530.000 људи, односно 7,3 запослена на 100 становника, што је испод просека земаља централне и источне Европе, где је на 100 становника запослено је 7,5-осам радника у јавном сектору, без запослених у јавним предузећима. Тај број се креће од 6,2 у Чешкој до 10,3 у Литванији.

Уколико би се број запослених у јавном сектору смањио за 15 одсто, тада би број запослених на 100 становника у Србији био сведен на 6,2 процента. Као у Чешкој.

Поред тога што су уштеде на трошковима плата запослених у јавном сектору претеране и вероватно неоствариве, аутори „Кварталног монитора” процењују да су планиране уштеде на субвенцијама недовољне, док је раст јавних инвестиција скроман због чега оне у целом периоду остају на ниском нивоу. Зато би било оправдано да се, уз задржавање приближно истих циљева у погледу смањења фискалног дефицита, током спровођење аранжмана измени структура фискалне консолидације. Субвенције би требало смањити, док би се расходи за запослене и јавне инвестиције повећале.

Александар Микавица

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/mmf-priznaje-rezultate-vlade-srbije>

ММФ признаје резултате Владе Србије

Министар финансија Душан Вујовић рекао је да је у разговору с највишим званичницима Светске банке и Међународног монетарног фонда оцењено да је Србија остварила значајан напредак и да ММФ признаје грешку

у прогнози дефицита. Вујовић, који борави у Вашингтону на пролећном заседању Светске банке и ММФ-а, рекао је за РТС да је током разговора оцењено да је Србија остварила значајан напредак, али да је потребно учинити више на фискалној консолидацији, као и да је фонд спреман да направи ревизију пројекције економског раста и да ће то бити у домену мало изнад нуле.

- Потписали смо два зајма, завршавамо овај четворогодишњи период врло успешно и чини ми се да припремамо веома добру линију пројеката који ће се реализовати у оквиру наредног четворогодишњег програма - који почиње 1. јула - казао је Вујовић. По његовим речима, договорено је да то буду пројекти који подржавају структурне реформе, које су најважнији део реформи у Србији.

Коментаришући прогнозе ММФ-а да би Србија ове године могла завршити с рецесијом, Вујовић је рекао да је најважније да је на макромонетарном и макрофискалном нивоу све у реду.

- Ми смо остварили фантастичне резултате које ММФ признаје. После укључивања резултата за такозвану општу државу, имамо свега 25 милијарди за први квартал, што је мање од 40 одсто од очекиваног дефицита. Фонд са задовољством признаје своју грешку, он је пројектовао 55,7, то је готово 2,5 пута мање - рекао је Вујовић.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/domaci-tekstilci-otpustaju-radnike-zbog-robe-iz-kine-i-tuske>

Домаћи текстилци отпуштају раднике због робе из Кине и Турске

Представници текстилне индустрије у Србији затражили су данас да се под хитно предузму јаче инспекцијске контроле "црног тржишта" текстилне робе из Кине и Турске, јер ће, у супротном,

њих 80 одсто који раде легално морати да отпусти раднике и затвори домаће радионице. Око 60 одсто конфекције у Србији се продаје на "црном тржишту", а највећи проблеми са којима се представници текстилне индустрије суочава увоз изузетно јефтине кинеске и турске робе која се продаје на "сивом тржишту", домаће радионице које раде на "црно", као и све

масовнија појава секнд хенд продавница, речено је данас на састанку Групације произвођача дечје одеће и обуће у Привредној комори Србије (ПКС).

Представници текстилних произвођача из Аранђеловца, Шабца, Обреновца, Београда указали су на седници те групације да је и држава на губитку јер се кинеска и турска роба увозе толико јефтино, за на пример 30 динара по комаду и да је царина мала, а после тај исти производ продају за 700 или 800 динара и то углавном без издавања рачуна тако да марже код тих трговаца износе и по 700 одсто.

Тиме држава губи значајне приходе, а домаћи легални произвођачи су на губитку због нелојалне конкуренције.

Један од главних места "црног тржишта" текстилне робе је бувљак у Панчеву, где се, како кажу домаћи произвођачи, до шест сати ујутру обаве све трансакције јефтино увезене робе из Кине и Турске, због чега је неопходно да сваки дан три инспекције дежурају на том месту. "Секнд хенд" продавнице, у којима се роба појављује или као роба из хуманитарне помоћи, роба са грешком или као сировина за рециклажу, посебно прете да униште домаћу текстилну индустрију, речено је на скупу.

"Због свега тога ћемо отпустити раднике и затворити своје радионице, што се није десило последње 23 године," рекао је произвођач из Шабца, један од домаћих текстилних произвођача који запошљава више од 30 радника и редовно плаћа порезе држави. Начелник одељења за инспекцијски надзор при Министарству трговине Сениша Петковић рекао је да та инспекција предузима све што је у њеној надлежности да се ти проблеми реше, али да нема довољно капацитета и овлашћења да би самостално решили све проблеме.

Зато је неопходна удружена акција свих надлежних укључујући и Управу царина и Министарство државне управе да се у оквиру новоусвојеног закона о инспекцијском надзору проблем црног тржишта у текстилној индустрији реши, додао је Петковић, истакавши да би већ за месец дана имали добре резултате ако би удружено деловали. Представници Управе царина су истакли да су направили скалу вредности текстилних производа за робу која се увози из Кине и Турске и да се вредност те робе која се царини подиже у складу са том скалом, тако да је увоз кинеске робе због тога драстично смањен у последње време.

(Танјуг)

Danas.rs

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/u_fabricsi_ne_znaju_zbog_čega_je_povucen_tender.4.html?news_id=300608

Очекује се промена услова у јавном позиву за продају имовине "21. октобра"

U fabrici ne znaju zbog čega je povučen tender

AUTOR: Z. R.

Крагујевац - Свега три дана по објављивању, Агенција за приватизацију јуче је повукла позив за прикупљање понуда за продају имовине крагујевачке фабрике "21. октобар", потврдио је нашем листу менаџмент те фабрике уз опаску да не знају због чега је то учињено.

- Usmeno smo obavešteni samo da je tender poništen, tako da ne znamo detalje. Pretpostavljamo da će novi javni poziv za prikupljanje ponuda za kupovinu imovine preduzeća, koji očekujemo krajem ove ili početkom naredne nedelje, da sadrži određene tehničke ispravke u odnosu na onaj koji je objavljen prošle nedelje - kaže direktor "21. oktobra" Goran Stojković.

U Agenciji za privatizaciju Danasu je nezvanično potvrđeno da nije reč o poništavanju tendera, kako se u fabrici i sindikatima, u nedostatku pravih informacija, uveliko spekuliše. "Neki od uslova navedenih u objavljenom pozivu biće promenjeni" kažu u Agenciji i dodaju da od njih niko nije tražio objašnjenje zbog čega je tender povučen.

U Savezu samostalnih sindikata Srbije u Kragujevcu smatraju da je to novi primer neozbiljnosti i naodgovornosti nadležnih državnih organa, pre svih Ministarstva privrede i Agencije.

- Te institucije nastavljaju da svojim nedorečenim, ishitrenim, neretko i kontroverznim odlukama doprinose daljem urušavanju domaće privrede, metalnog kompleksa ponajviše. Mi u Kragujevcu smo, čini mi se, najbolji svedoci takvog delovanja države i odnosa njenih organa prema privredi - kaže član kragujevačkog Veća SSSS-a Miloš Tanasković.

Podsetimo da je Agencija krajem minule sedmice oglasila prodaju topionice i matične lokacije, odnosno pogona tog preduzeća za proizvodnju auto delova u staroj kragujevačkoj Industrijskoj zoni, uz uobičajenu napomenu da pravo učešća na javnom nadmetanju imaju domaća i strana fizička i pravna lica.

Početna cena topionica, na prošlonedeljnom tenderu, iznosila je 660.614 evra, dok su pogoni za proizvodnju delova od plastike, hladnjaka, grejača i svetlosne opreme za putnička, privredna i ostala motorna vozila, procenjeni na 8,9 miliona evra. Rok za podnošenje ponuda bio je 27. maj. Otkup prodajne dokumentacije trebalo je da traje od juče do 21. maja. Otvaranje prijava bilo je predviđeno za 29. maj, a otvaranje ponuda za 11. jun. Jučerašnje povlačenje tendera, sigurno će za desetak dana pomeriti sve najavljene rokove vezane za prodaju imovine "21. oktobra".

Ima posla

Firma "21. oktobar" je do 2001. bila jedna od značajnijih Zastavinih fabrika, dobar deo proizvodnje je izvozila, mahom u bivši SSSR, za VAZ iz koga su kao "kontrisporuke" stizale gotove "Lade". Nakon dekomponovanja Grupe "Zastava", fabrika posluje kao samostalno preduzeće u restrukturiranju. Preteće propasti spasila ju je proizvodnja delova za belu tehniku, koje isporučuje fabrikama slovenačkog "Gorenja" u Srbiji. Pre dve godine, pogon u Gruži kupila je norveška kompanija Rap Marine, koja ovde i u ostalim fabrikama u Evropi i Americi proizvodi delove za naftne platforme i tankere.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/zakon_donet_bez_ucesca_sindikata.4.html?news_id=300607

Održan skup Saveza samostalnih sindikata "Evropski socijalni dijalog i održivost penzionog sistema"

Zakon donet bez učešća sindikata

AUTOR: I. NIKOLETIĆ

Beograd - Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju je sistemski zakon, i rešenja bi morala da se traže u socijalnom dijalogu zajedno sa sindikatima. Nedopustivo je ovo što Vlada sada pokušava, da

za tri dana smisli neke promene pod etiketom reformi, prosledi ih Skupštini, poslanici prihvate i to je definitivno i konačno. Bez učešća sindikata. U novembru smo se spremali da razgovaramo o potezima za reformu penzijskog sistema, a zakon je donet za tri dana. Reforma se svela samo na sužavanje dosadašnjih prava, kroz smanjenje penzija i promenu strukture upravljanja Fondom - kazala je Marija Todorović, podpredsednica Udruženog sindikata penzionera Srbije.

Iz iskustava evropskih zemalja, nastavlja ona, jasno se vidi da nema univerzalnog, dobrog zakona, koji bi mogao samo da se prenese u Srbiju.

- Ne možemo presaditi rešenja drugih zemalja, kao što ne može da se kalemi svaka voćka na svaku. Tako i Svetska banka smatra da treba da nam iskroji normative, odelo ne za naše mere, a mi treba da u njega uđemo. Zakonska rešenja moraju da se prave, kroz socijalni dijalog, zavisno od zemlje i uslova u kojima se radi i živi - dodala je Todorovićeva.

Neadekvatno skrojeni normativi penzionog i invalidskog sistema ali i nedostatak socijalnog dijaloga veliki su problem i drugih bivših jugoslovenskih zemalja. Sindikati Crne Gore, a gotovo i čitavo društvo, reformu započetu 2004. vide kao veoma restriktivnu, u odnosu na ukupan socio-ekonomski ambijent te zemlje.

- Umesto da posegnemo za nekim konkretnijim merama, koje se tiču punjenja državnog budžeta i fonda PIO, a odnose se pre svega na redovnu uplatu poreza i doprinosa na zarade zaposlenih, otvaranje novih radnih mesta i povećanje broja zaposlenih koji bi kroz međugeneracijsku solidarnost doprineli tome, mi smo potegli za restriktivnim merama, kao što je podizanje starosne granice na 67 godina i za muškarce i za žene, promene obračuna penzija koji je takođe restriktivan, još restriktivnije uslove za sticanje prava na porodičnu penziju, odnosno podizanje starosne granice za udovce i udovice - kaže za Danas Ivana Mihajlović, pravna savetnica Unije slobodnih sindikata Crne Gore.

Ona dodaje da ono što je trebalo da bude urađeno a nije oslikava činjenica da više od 45.000 ljudi u Crnoj Gori prima minimalnu zaradu od 193 evra.

- S druge strane imamo jako veliki broj zaposlenih koji imaju problem sa radnim stažom, sa neuplaćenim doprinosom, a oni to saznaju tek u trenutku kada pokrenu zahtev za ostvarenje penzije. Pored svih tih reformi koje smo imali od 2004. na ovamo, došli smo u situaciju da Zakon koji je stupio na snagu 2011. menjamo gotovo na svakih pola godine, kako bismo rešili neka od gorućih pitanja - kaže Mihajlovićeva. Ona dodaje da je taj sindikat pred svim poslaničkim klubovima pokrenuo temu reforme penzionog sistema i vraćanje starosne granice iz 2011. godine.

Ljubodrag Savić, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu

Nije MMF pogrešno procenio budžetski deficit u Srbiji

* Veliko je pitanje da li će Srbija uspeti da i u ostalim mesecima do kraja godine ponovi dobar rezultat iz prvog tromesečja * O oporavku javnih finansija moći ćemo da govorimo kada privredni rast bude kontinuiran, kada izvoz poraste nekoliko puta i kada građevinarstvo dobije više poslova

AUTOR: A. MILOŠEVIĆ

Beograd - Izjava ministra finansija Dušana Vujovića da je Međunarodni monetarni fond priznao da je pogrešio u prognozi deficita Srbije, naišla je na skeptičan prijem u stručnoj javnosti - ne zato što podaci o boljim prihodima i manjim rashodima budžeta nisu tačni, već zato što, kako kažu - nije MMF taj koji je pogrešio.

- Međunarodni monetarni fond se u svojim zaključcima oslanja na nacionalnu statistiku. To znači da će pre biti da je Vlada Srbije loše prognozirala deficit, pa ga sada promenila, nego da je to uradio MMF. Pritom, ne mislim da je loše to što je Vlada pogrešila, jer je uvek bolje planirati veći deficit pa posle imati manji, nego obratno - kaže za Danas profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Ljubodrag Savić. Ipak, prema njegovom mišljenju, veliko je pitanje da li su podaci iz prvog tromesečja ove godine održivi, odnosno da li će Srbija uspeti da ih ponovi i u ostalim mesecima do kraja godine. - Planiran je deficit od 200 milijardi dinara, a sa ovim tempom ušteda bi trebalo da bude 100 milijardi - pošto je u prvom kvartalu za 25 milijardi manji deficit od projektovanog. Čini mi se da je to na prilično klimavim nogama. U prva tri meseca je ovako dobar rezultat ostvaren jer su neka javna preduzeća uplatila dividende u budžet, a država nije sprovedla neke kapitalne investicije koje je trebalo, pa nije ni potrošila novac. To je kao u onoj narodnoj priči, kada čovek uči magarca da ne jede, i taman što ga je naučio, magarac ugine - kaže Savić. Ovaj ekonomista ističe i da je broj zaposlenih porastao tako što su se inspekcije aktivirale pa su mnogi radnici na crno prijavljeni, što jeste dobro, ali ne doprinosi BDP-u. Uz to, kako kaže, za te radnike će sada biti uplaćivani porezi i doprinosi, što puni budžet, ali je i to jednokratni uspeh sa stanovišta rasta. Po Saviću, i dalje postoji mnogo rizika koji ugrožavaju dobre rezultate. Među njima su pitanja da li će Železara dobro raditi, da li će se naći kupci za hemijski kompleks i za FAP, kako će se završiti preostala privatizacija, da li ćemo imati dobru poljoprivrednu godinu, koliko će ljudi ostati bez posla i koliko će novca iz tranzicionog fonda i drugih budžetskih izvora morati da im se da u obliku socijalnih izdvajanja, jer će završiti na birou...

- Ovo što sada radimo jeste dobro. Deficit od 50 milijardi bi bila katastrofa. Ovo sada nije katastrofa, ali nije ni dobro. Mi ćemo imati održiv deficit tek kada u kontinuitetu budemo imali privredni rast i to ne jedan ili dva odsto, već više od toga, kada izvoz bude porastao nekoliko puta i kada budemo imali veliki rast u građevinarstvu. Tek tada ćemo moći da govorimo o tome da su nam se javne finansije oporavile i da nam zaposlenost raste stvarno, a ne samo statistički. A to nećemo imati još dosta godina - zaključuje Savić